

DOORSTROOMCONFERENTIE

Opbrengst Themasessie

Arbeidsmarktinformatie en LOB – Kansen voor bewuste studiekeuze en betere doorstroom, Didier Fouarge

Kern van de themasessie

Tijdens de themasessie stond de samenhang tussen studiekeuze, doorstroom en arbeidsmarktperspectief centraal. Een belangrijke constatering is dat jongeren hun opleidingskeuze primair baseren op passie en persoonlijke interesse. Tegelijkertijd blijkt dat baankansen en arbeidsmarktperspectief een cruciale, maar vaak onderbelichte rol spelen in het maken van een duurzame keuze. Juist hier ligt een duidelijke opdracht voor LOB: jongeren helpen om idealen en realiteit met elkaar te verbinden.

Internationale vergelijking laat zien dat Nederland het op het gebied van LOB relatief goed doet. Toch zijn de uitvalcijfers in het eerste studiejaar in mbo en ho zorgelijk, en is de uitval in docentenopleidingen opvallend hoog. Dit onderstreept het belang van een doordachte studiekeuze en realistische verwachtingen over opleiding en beroep. Daarnaast werd benadrukt dat ouders een grote invloed hebben op het keuzeproces van jongeren. Zij bepalen in belangrijke mate het studieniveau en beïnvloeden verwachtingen en ambities. Effectieve LOB richt zich daarom niet alleen op leerlingen, maar betreft ook ouders actief.

De centrale onderzoeksvraag die werd besproken luidt: *in hoeverre wordt de keuze voor een opleiding mede bepaald door baankansen?* Deze vraag leidt tot een bredere beleidsopgave: hoe zorgen we ervoor dat jongeren beschikken over betrouwbare arbeidsmarktinformatie en leren deze informatie daadwerkelijk mee te wegen in hun keuzeproces?

Waarom dit een kans is voor betere doorstroom

De themasessie maakt duidelijk dat arbeidsmarktinformatie een krachtig instrument is binnen LOB om verwachtingen te corrigeren en keuzes te verduurzamen. Wanneer studenten beschikken over realistische informatie over baankansen, beroepsbeelden en inkomensperspectief, maken zij meer arbeidsmarktbevuste keuzes. Dit vergroot de kans op een betere match tussen student, opleiding en toekomstig beroep, en draagt daarmee direct bij aan minder uitval en betere doorstroom.

De kern is niet dat arbeidsmarktperspectief passie vervangt, maar dat het een gelijkwaardig en expliciet onderdeel wordt van LOB. Door arbeidsmarktinformatie structureel te integreren in LOB-methodes en gesprekken, ontstaat ruimte voor realistische verwachtingen en bewuste afwegingen. Daarbij spelen docenten, decanen én ouders elk een rol als informatiebron en filter.

Aanbevelingen van deelnemers aan deze sessie:

- **Integreer arbeidsmarktinformatie structureel in loopbaanoriëntatie en -begeleiding (LOB).**

Door baankansen, beroepsbeelden en inkomensperspectief expliciet en gelijkwaardig te verbinden aan interesses en ambities, ontstaat een completer en realistischer kader voor studiekeuzes. Dit ondersteunt leerlingen en studenten bij het maken van duurzame keuzes en draagt bij aan een betere aansluiting tussen opleiding en vervolgroute.
- **Versterk de professionele duiding van arbeidsmarktinformatie in het onderwijs.**

Wanneer onderwijsprofessionals ruimte en ondersteuning hebben om arbeidsmarktinformatie te interpreteren en te vertalen naar de leefwereld van leerlingen, wordt deze informatie betekenisvol in gesprekken over studiekeuze en toekomstperspectief. Dit vergroot de kwaliteit van LOB en het vertrouwen in gemaakte keuzes.
- **Gebruik arbeidsmarktinformatie om verwachtingen te verduidelijken en te verrijken.**

Het bewust inzetten van arbeidsmarktinformatie helpt om idealen en realiteit met elkaar te verbinden. Zo ontstaan realistischere verwachtingen over opleidingen en beroepen, wat bijdraagt aan een betere match en het verminderen van uitval in vervolgonderwijs.
- **Zorg voor begrijpelijke, actuele en bruikbare arbeidsmarktinformatie voor het keuzeprocess.**

Arbeidsmarktinformatie krijgt meer waarde wanneer deze toegankelijk is voor leerlingen, studenten, ouders en professionals, en daadwerkelijk kan worden meegenomen in afwegingen rond studiekeuze en doorstroom.
- **Positioneer onderwijsprofessionals nadrukkelijk als gidsen in het gesprek over arbeidsmarktperspectief.**

Door hun rol als informatiebron en gesprekspartner te versterken, kunnen professionals jongeren ondersteunen bij het wegen van arbeidsmarktperspectief naast interesses en talenten, en bij het toetsen van aannames over opleidingen en beroepen.
- **Maak beroepsbeelden expliciet onderwerp van gesprek binnen LOB.**

Aandacht voor de vraag of beelden van beroepen realistisch zijn, helpt jongeren om beter te begrijpen wat opleidingen en beroepen daadwerkelijk inhouden. Dit bevordert weloverwogen keuzes en een soepelere doorstroom.
- **Betrek ouders actief bij het gesprek over studiekeuze en arbeidsmarktperspectief.**

Omdat ouders een grote invloed hebben op studiekeuzes en verwachtingen, versterkt gerichte ouderbetrokkenheid de samenhang tussen ambities, mogelijkheden en arbeidsmarktperspectief, en daarmee de kwaliteit van keuzes en doorstroom.